

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 371/2018-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. júla 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], právne zastúpenej JUDr. Dušanom Jovankovičom, advokát s. r. o., Doležalova 5, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 52 C 303/2015 z 15. júna 2016, ako aj rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Co 374/2016 z 25. januára 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. júna 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 52 C 303/2015 z 15. júna 2016 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“), ako aj rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Co 374/2016 z 25. januára 2018 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

2. Sťažovateľka darovacou zmluvou z 24. septembra 1998 darovala vnukovi (ďalej len „žalovaný“) byt. Vklad vlastníckeho práva bol vykonaný právoplatnosťou rozhodnutia správy katastra o povolení vkladu pod č. V-6450/98 z 21. decembra 1998.

Žalovaný zriadil v prospech sťažovateľky právo vecného bremena spočívajúce v práve doživotného užívania bytu na základe rozhodnutia č. V-6450/98 z 21. decembra 1998 a sťažovateľke sa zaviazal, že môže byt užívať až do jej smrti, pričom sa bude o ňu starať, pomáhať jej, navštevovať ju a nedá ju do ústavnej starostlivosti.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že *„... dôvodne požiadala žalovaného listom zo dňa 12.06.2015, ktorý mu bol doručený dňa 19.06.2015 o vrátenie daru. Žalovanému, ako obdarovanému, vznikla povinnosť vydať predmet darovania (byt) žalobkyni, ako daryni, na základe tohto jednostranného právneho úkonu žalobkyne, čo však obdarovaný nesplnil.“*

3. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka v procesnom postavení žalobkyne podala na okresnom súde žalobu o vrátenie daru.

Sťažovateľka uviedla, že *„... podala proti rozsudku súdu prvého stupňa odvolanie z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.“*

Zo sťažnosti ďalej vyplýva, že krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu a svoj rozsudok odôvodnil takto: *„... dôvody, pre ktoré sa žalobkyňa domáhala vrátenia daru od žalovaného nepredstavujú skutočnosti takého závažného charakteru, sústavného trvania alebo intenzity, ktoré by odôvodňovali naplnenie skutkovej podstaty správania sa žalovaného voči žalobkyni spôsobom hrubo porušujúcim dobré mravy.“*

4. Podľa názoru sťažovateľky došlo k porušeniu jej základných práv tým, že *„Hodnotenie dôkazov bolo vykonané bez akceptovateľného racionálneho základu tak, že z nich pri žiadnej možnej interpretácii nevyplývajú prijaté skutkové závery, z ktorých by bolo množné usúdiť, že (ne)konanie žalovaného nenapĺňa znaky hrubého porušenia dobrých mravov. Takýto prístup oboch súdov protirečí materiálnemu chápaniu právneho štátu a je v rozpore s požiadavkou materiálnej ochrany práv zo strany súdnej moci.“*

5. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1. V právnej veci spis. zn. 52C/303/2015 základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava II porušené bolo.

2. V právnej veci spis. zn. 3Co/374/2016 základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave porušené bolo.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

4. Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť sťažovateľke náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky.“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

III.

K namietanému porušeniu práv rozsudkom okresného súdu

9. Sťažnosť proti rozsudku okresného súdu vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je potrebné odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu.

Ako to z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

Proti rozsudku okresného súdu bolo prípustné podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľky podľa ústavy a dohovoru mal krajský súd v rámci odvolacieho konania. Sťažovateľka právo podať odvolanie proti uzneseniu okresného súdu využila. Tým je zároveň v uvedenom rozsahu vylúčená právomoc ústavného súdu.

K namietanému porušeniu práv rozsudkom krajského súdu

10. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces rozsudkom krajského súdu, odôvodňujúc, že hodnotenie dôkazov bolo vykonané bez akceptovateľného racionálneho základu tak, že „... z nich pri žiadnej možnej interpretácii nevyplývajú prijaté skutkové závery, z ktorých by bolo množné usúdiť, že (ne)konanie žalovaného nenapĺňa znaky hrubého porušenia dobrých mravov.“.

11. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol: „*Vo vzťahu k podstatným tvrdeniam žalobkyne v odvolaní (ktoré v súhrne spochybňujú vecnú správnosť napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, nakoľko má vychádzať z nesprávneho právneho posúdenia veci pri nesprávnych skutkových zisteniach), s ktorými sa odvolací súd musí v odôvodnení vysporiadať (§ 387 ods. 3 C.s.p.) hodno podotknúť, že ide v celom rozsahu o nedôvodnú argumentáciu a to s poukazom na správne vyhodnotenie skutkových a právnych okolností vedúcich k zamietnutiu žaloby o vrátenie daru voči žalovanému. Súd prvej inštancie v preskúmvanej veci totiž vykonal náležité dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností dôležitých pre posúdenie dôvodnosti žaloby, ako aj na relevantnosť tvrdení žalovaného z hľadiska skutočností uvádzaných na svoju obranu.*

... k povinnosti obdarovaného poskytovať primeranú pomoc a prejavovať patričnú úctu darcovi nemožno zaradiť povinnosť obdarovaného poskytovať pomoc len podľa predstáv a v čase určenom darcom. Nad rámec predmetného preukázaného konania žalovaného súd prvej inštancie správne poznamenal, že zo žiadnej zo svedeckých výpovedí nevyplývali žiadne ďalšie priame dôkazy o tom, že žalovaný žalobkyňi neposkytol potrebnú pomoc (ani s ohľadom na rok 2013, kedy žalobkyňa utrpela úraz), príp. voči žalobkyňi inak konal v hrubom rozpore s dobrými mravmi; svedkovia... priamo uviedli, že nikdy neboli svedkami žiadosti žalobkyne o pomoc žalovaného (prípadne jej odmietnutia; č. l. 58, 59). Pokiaľ išlo o námietku žalobkyne o jej umiestení do domova sociálnych služieb, aj v tomto ohľade súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že nebolo preukázané, že by žalovaný takéto umiestnenie inicioval, pričom žiadosť o umiestnenie podpísala sama žalobkyňa (č. l. 66).

Vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobkyne, že priamo z výpovedí svedkov... vyplýva, že žalovaný jej neposkytoval potrebnú pomoc hodno zdôrazniť, že v prípade

svedkyne... nešlo o priame pozorovanie, ale len sprostredkované sťažnosti žalobkyne voči žalovanému, t.j. uvedení svedkovia nemali bezprostrednú skúsenosť s takým konaním žalovaného, ktoré by bolo v hrubom rozpore s dobrými mravmi (č. l. 59, 60 a 98). Svedkyňa... na otázku, či má vedomosť o tom, že žalovaný konkrétne povedal niečo, čo mohlo žalobkyňu poškodiť či zraniť odpovedala, že toho nebola prítomná (č. l. 60).“

12. Ústavný súd poukázaním na obsah citovaného odôvodnenia rozsudku krajského súdu dospel k záveru, že krajský súd dal jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktoré sťažovateľka v konaní nastolila. V napadnutom rozhodnutí vysvetlil skutkové aj právne okolnosti, ktoré opodstatnili jeho rozhodnutie. Z napadnutého rozhodnutia je tiež zrejmé, ako sa krajský súd vysporiadal s argumentmi sťažovateľky, ktoré mali pre rozhodnutie podstatný význam.

Skutočnosť, že sa sťažovateľka so závermi všeobecných súdov nestotožňuje, nemôže sama osebe založiť odôvodnenosť ústavnej sťažnosti (m. m. I. ÚS 10/2012).

13. Ústavný súd preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a konštatuje, že jeho odôvodnenie je vyčerpávajúce, právne závery sú dostatočne zargumentované a netrpí vadou nelogickosti či arbitrability. Z toho dôvodu je potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

14. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júla 2018